

Skriftlig fremsættelse (23. oktober 2024)

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af straffeloven, militær straffelov og retsplejeloven og om ophævelse af lov om straf for folkedrab og lov om beskyttelse af kulturværdier i tilfælde af væbnet konflikt (Visse internationale forbrydelser)

(Lovforslag nr. L 58)

Aggressionsforbrydelser, folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tortur udgør nogle af de mest alvorlige internationale forbrydelser.

I dansk ret er folkedrab kriminaliseret i folkedrabsloven. Forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tortur kan i al væsentlighed straffes efter gældende dansk ret, herunder straffelovens almindelige bestemmelser om drab, vold, voldtægt, frihedsberøvelse og hærværk. Der er imidlertid ikke straffebestemmelser, som selvstændigt kriminaliserer forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tortur.

Selvstændige straffebestemmelser om disse forbrydelser vil sende et klart og vigtigt signal til omverdenen og ikke mindst ofrene om, at sådanne forbrydelser ikke accepteres. Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) ønsker derfor at ændre dansk straffelovgivning, så der indføres straffebestemmelser, som selvstændigt kriminaliserer forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tortur. Dette skal ikke mindst ses i lyset af, at vi befinder os i en særlig tid med krig på europæisk jord, hvor utænkelige og utilgivelige forbrydelser finder sted i Ukraine.

Derudover er det regeringens opfattelse, at Ruslands militære aggression mod Ukraine har givet anledning til fornyede overvejelser om dansk ratifikation af ændringen til statuten for Den Internationale Straffedomstol om aggressionsforbrydelsen.

På den baggrund nedsatte justitsministeren i juni 2023 Krigsforbrydelsesudvalget, der for det første fik til opgave at udarbejde forslag til, hvordan en selvstændig kriminalisering af forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tortur kan indføres mest hensigtsmæssigt i dansk lovgivning. Udvalget fik for det andet til opgave at tilvejebringe et beslutningsgrundlag for regeringens stillingtagen til, om

Danmark skal ratificere ændringen til Straffedomstolens statut om aggressionsforbrydelsen.

Krigsforbrydelsesudvalget afgav i juni 2024 betænkning nr. 1583/2024 om visse internationale forbrydelser. Betænkningen indeholder et udkast til lovforslag, der gennemfører udvalgets forslag til lovændringer.

På baggrund af beslutningsgrundlaget i betænkningen agter regeringen at ratificere ændringen til Straffedomstolens statut om aggressionsforbrydelsen. Herved sendes et tydeligt signal til det internationale samfund om, at Danmark står vagt om den internationale retsorden, og at det ikke må være omkostningsfrit at angribe andre lande. Regeringen agter derudover at ratificere bestemmelserne om de ti krigsforbrydelser, der er tilføjet i Straffedomstolens statut efter statuttens ikrafttrædelse i 2002, og som endnu ikke er ratificeret af Danmark, herunder forbud mod brug af visse våben som kampmiddel og udsultning af civile som kampmetode under ikke-internationale væbnede konflikter. Ratifikationen af ændringerne om aggressionsforbrydelsen og de ti krigsforbrydelser vil ske i forbindelse med vedtagelsen af dette lovforslag.

Med lovforslaget foreslås det på denne baggrund, at der i straffeloven indsættes et nyt kapitel om visse internationale forbrydelser. Det nye kapitel indeholder straffebestemmelser om aggressionsforbrydelser, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og tortur. Herudover foreslås det, at indholdet af folkedrabsloven flyttes til det nye kapitel i straffeloven, så alle de internationale forbrydelser, der er omfattet af Straffedomstolens statut, samles i kapitlet. Endvidere foreslås det, at indholdet af lov nr. 310 af 25. april 2018 om beskyttelse af kulturværdier i tilfælde af væbnet konflikt flyttes til det nye kapitel i straffeloven.

Lovforslaget indeholder derudover en række ændringer af retsplejeloven med henblik på, at bl.a. reglerne om beskikkelse af bistandsadvokat, brug af videoafhøring og hemmelig ransagning i relevant omfang også kan anvendes i sager omfattet af det nye kapitel i straffeloven.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.